

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

ÅRSRAPPORT 2008

KONTROLLUTVALGET I
VÅLER KOMMUNE

INNHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG.....	3
1 INNLEDNING.....	5
2 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	5
2.1 TILSYN OG KONTROLL.....	5
2.1.1 Gjennomført tilsyn med forvaltningen.....	5
2.1.2 Forsvarlig revisjonsordning.....	6
2.2 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED REGSKAPSREVISJON.....	6
2.2.1 Regnskapsrevisjon.....	6
2.2.2 Oppfølging av merknader.....	6
2.3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED FORVALTNINGSREVISJON.....	7
2.3.1 Forvaltningsrevisjon/plan for forvaltningsrevisjon.....	7
2.3.2 Bestilt og gjennomført forvaltningsrevisjon.....	7
2.3.3 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon.....	8
2.4 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED SELSKAPSKONTROLL.....	9
2.4.1 Plan for selskapskontroll.....	9
2.4.2 Bestilling og gjennomføring av selskapskontroll.....	9
2.4.3 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll.....	10
2.5 TILSYN MED REVISJONEN.....	11
2.5.1 Gjennomført tilsyn med revisjon.....	11
2.6 BUDSJETTBEHANDLING.....	11
2.6.1 Budsjett for 2009.....	11
2.6.2 Budsjett for 2008.....	12
2.6.3 Budsjett for 2007.....	12
2.7 KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING.....	12
3 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET.....	13
3.1 MEDLEMMER.....	13
3.2 MØTER OG SAKER.....	13
3.3 ØVRIGE AKTIVITETER.....	13
4 SEKRETÆRFUNKSJON.....	14
VEDLEGG	16

SAMMENDRAG

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet for kommunestyret.

Det ble valgt nytt kontrollutvalg i 2007 og oversikten over det nye kontrollutvalget er omtalt i kapittel 3.1. Oversikten over møter og behandlede saker er omtalt i rapportens kapittel 3.2 og i vedlegget.

Kontrollutvalget har en rapporteringsplikt til kommunestyret og vil med denne årsrapporten gi informasjon om kontrollutvalgets virksomhet i perioden. Kontrollutvalgets oppgaver er knyttet til bl.a. følgende punkter:

- Tilsyn og kontroll
- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll
- Budsjettbehandlingen (for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen)

Tilsyn og kontroll (kap. 2.1 og 2.5)

Kontrollutvalget har gjennomført flere tiltak for å gjennomføre tilsyn med forvaltningen og revisjonen. Det har vært gjennomført samtaler med ordføreren og rådmannen i møtene og det har vært nyttig. Kontrollutvalget har stadig etterlyst en bedre oppfølging av kontrollutvalgets saker fra rådmannens side og har sett noe bedring i 2008. Orienteringen fra de forskjellige enhetene har også vært nyttig og alle har stilt seg positive til å komme. Revisjonen har informert om sin virksomhet i hvert møte.

Regnskapsrevisjon (kap. 2.2)

Kontrollutvalgets oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon bygger i all hovedsak på revisjonens gjennomganger. Kontrollutvalget har gitt uttalelse til årsregnskapet og har behandlet oppfølging av merknader. Det er ikke mottatt noen nummererte brev i perioden.

Forvaltningsrevisjon (kap. 2.3)

Det er en stadig økning i gjennomføring av forvaltningsrevisjon. I 2008 er det gjennomført 2 prosjekter, det ene til kommunens finansforvaltning og det andre om innkjøp. I tillegg har kontrollutvalget hatt en oppfølging av prosjektet knyttet til administrasjonens oppfølging av kommunestyrevedtak og et prosjekt fra 2006, om økonomistyring og rapportering.

Selskapskontroll (kap. 2.4)

Det er gjennomført en selskapskontroll i 2008, som omfattet både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Solør Renovasjon IKS. Dette prosjektet, sammen med den eierskapskontrollen som ble gjennomført i 2007, vil bli fulgt opp i 2009.

Budsjettbehandlingen (for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen) (kap. 2.6)

Kontrollutvalget la høsten 2008 fram forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsområdet for 2009. Dette er bare delvis vedtatt i kommunestyret, ettersom det er bevilget for lite til sekretariatet. Dette vil bli tatt opp igjen senere. Regnskapet for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2007 viste et lite

overforbruk i forhold til kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2007. Regnskap for 2008 mot budsjett for 2008, vil bli rapportert senere.

Kontrollutvalgets sekretariat (kap 4)

Kontrollutvalget har et eget sekretariat (Glåmdal sekretariat IKS) for å bistå seg i sitt arbeid. Sekretariatets virksomhet er nærmere omtalt i kapittel 4.

Avsluttende kommentarer

Kontrollutvalget har en viktig oppgave med å ivareta kontroll- og tilsynsfunksjonen i kommunen, sammen med revisjonen og sekretariatet. Kontrollutvalgets rolle ble styrket gjennom de nye bestemmelsene i kommuneloven og gjennom etableringen av eget sekretariat.

Det går fram av kapittel 3.3 at kontrollutvalget også i 2008 har hatt på dagsordenen å gjøre utvalget mer synlig. Dette er gjort gjennom synliggjøring av kontrollutvalget på Våler kommunes hjemmeside, synliggjøring på hjemmesiden til sekretariatet (www.gs-iks.no) og ved informasjon til pressen, gjennom oversendelse av saklistens framside.

Kontrollutvalget er avhengig av et samarbeid med sekretariatsleder og revisjonen, og dette samspillet har fungert veldig bra også i 2008. Kontakten mot kommunen, spesielt ordføreren og rådmannen, har også vært nyttig. Kontrollutvalget mener at samtalene som gjennomføres i kontrollutvalgsmøtene, bidrar positivt til en god kontakt.

Våler, 9.2.09
Lise Berger Svenkerud
leder kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

1 INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsrapport er innrettet i tråd med bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg, og er også basert på årsplanen for kontrollutvalget for 2008 som ble vedtatt i kontrollutvalget i møtet den 18.2.08, sak 3/08. Årsplanen ble oversendt kommunestyret til orientering, og ble behandlet i møtet 21.4.08, sak 036/08.

Kontrollutvalget har tidligere valgt å legge fram sin årsrapport basert på revisjonsåret, dvs. for perioden 1.5.-30.4. Fra og med 2008 har kontrollutvalget gjort endringer, slik at tilsyns- og rapporteringsåret for kontrollutvalget følger kalenderåret.

2 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

2.1 Tilsyn og kontroll

I forskriften om kontrollutvalg § 4 heter det:

”Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.”

2.1.1 Gjennomført tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med politiske vedtak gjennomføres ved at medlemmene får tilsendt saksdokumenter fra de forskjellige politiske utvalgene. Kontrollutvalget gjennomfører en gjensidig rapportering i hvert møte eller ved behov. I tillegg har kontrollutvalget bedt rådmannen om en oversikt over fattede vedtak og oppfølgingen av disse, i forhold til formannskaps- og kommunestyresaker. Disse får kontrollutvalgene tilsendt kontinuerlig.

Kontrollutvalget gjennomfører en samtale med ordfører og rådmann i hvert møte, så sant det er mulig. Kontrollutvalget ber om rapportering/orientering fra rådmannen og eventuelt ordføreren om forskjellige saker, og den økonomisk utviklingen oppsummeres i hvert møte.

Kontrollutvalget har også invitert de forskjellige tjenestene/enhetene i kommunen til å informere om sin virksomhet. Følgende personer har i denne perioden informert om sin virksomhet:

- Kontrollutvalgets møte den 16.6.08: Rektorene ved Hasla og Nordhagen skoler (utsatt fra 18.2.08).
- Kontrollutvalgets møte den 16.6.08: Virksomhetsleder Hans Hosen (knyttet til Tilsynsrapport fra Fylkesmannen) (utsatt fra 14.5.08).
- Kontrollutvalgets møte den 16.6.08: Rektorene ved Vålbyen skole og Våler ungdomsskole.

Kontrollutvalget har også bedt rådmannen om å få tilsendt eventuelle statlige tilsynsrapporter. I noen tilfeller tar sekretariatsleder selv ut rapportene direkte fra Fylkesmannens hjemmeside. Følgende rapporter er lagt fram for kontrollutvalget:

- Møte 18.2.08: Tilsynsrapport Fylkesmannen i Hedmark, Sosial- og helseavdelingen, tilsyn med kommunale helse- og sosialtjenester til voksne med psykiske lidelser, endelig rapport, datert 13.8.07. Kommunens svar, datert 4.2.08 og Fylkesmannens brev, datert 4.3.08 ble lagt fram i møtet den 16.6.08 (jf. informasjon fra Hans Hosen).

Kontrollutvalget behandlet skatteoppkrevers halvårsredegjørelse for 2. halvår 2007 i møtet den 18.2.08 (sak 5/08). Denne saken ble sendt kommunestyret med forslag om å ta saken til orientering. Saken ble behandlet i kommunestyret 21.4.08, sak 036/08. Kontrollutvalget har også fått løpende (månedlig) oversikt over skatteinngangen. Fra og med 2008 blir det ikke laget halvårslige redegjørelser fra skatteoppkrever, så neste behandling av redegjørelse fra skatteoppkrever blir for året 2008 (behandles i kontrollutvalget i februar 2009).

Kontrollutvalget har også diskutert ulike saker knyttet til Haslemoen i noen av møtene.

Disse sakene, sammen med revisjonens rapportering, danner grunnlag for det løpende tilsynet med kommunen.

2.1.2 Forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal se etter at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Våler kommune har benyttet samme revisjon i mange år og kontrollutvalget mener at det er en forsvarlig revisjonsordning. Øvrige vurderinger i forhold til revisjonens arbeid vil eventuelt gå fram av pkt. 2.5.

2.2 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskapet for kommunen og for kommunale foretak blir revidert på en betryggende måte (kontrollutvalgsforskriften § 6). Det vil si at regnskapene skal revideres etter de kravene som går fram av forskrift om revisjon og god kommunal revisjonsskikk.

2.2.1 Regnskapsrevisjon

Kommuneregnskapet for **2007** ble behandlet i kontrollutvalget 16.6.08 (sak 25/08). Revisjonen avga beretning, datert 6.6.08, med ett forbehold knyttet til for sent avlagt regnskap. I tillegg til revisjonsberetningen, hadde kontrollutvalget mottatt en kopi av årsoppgjørsbrev til rådmannen. Kontrollutvalget ga på bakgrunn av dette sin uttalelse til regnskapene i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 7.

2.2.2 Oppfølging av merknader

Det er ingen revisjonsmerknader som ikke er fulgt opp, jf. forskriften § 8. De bemerkningene som ble gitt i forhold til regnskapsavleggelsen for 2007 (jf. det som er sagt ovenfor), vil bli fulgt opp i forbindelse med regnskapsavleggelsen for 2008. Administrasjonens tilbakemelding på årsoppgjørsbrevet ble behandlet i møtet den 8.9.08, sak 33/08.

2.3 Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

Det er kontrollutvalget som etter kommunelovens bestemmelser har ansvaret for at det utføres forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette framgår av § 77, nr. 4 som har følgende ordlyd:

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kapittel 5 i forskrift om kontrollutvalg inneholder utfyllende bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon. Ifølge forskriftens § 10 skal kontrollutvalget minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon skal rapporteres til kommunestyret (jf. forskriften § 12).

2.3.1 Forvaltningsrevisjon/plan for forvaltningsrevisjon

Glåmdal sekretariat IKS la fram overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2009-2010 i kontrollutvalgets møte 1.12.08, sak 46/08. Analysen og planen ble sendt kommunestyret, som behandlet saken i møtet den 15.12.08, sak 118/08.

2.3.2 Bestilt og gjennomført forvaltningsrevisjon

Prosjekter iht. plan for forvaltningsrevisjon for 2006-2007

I henhold til planen for forvaltningsrevisjon for 2006-2007, som ble vedtatt i kommunestyret 12.2.07, ble det satt opp følgende prioriteringsliste for gjennomføringen:

1. Administrasjonens oppfølging av vedtak, saksutredning.
2. Gjennomgang av kommunens retningslinjer og rutiner for innkjøp, med bl.a. fokus på lov om offentlige anskaffelser
3. Vurdering av kommunens IT-sikkerhet og informasjonssikkerhet

Prosjekt 1 er gjennomført og lagt fram for kommunestyret i møtet 11.2.08, sak 14/08, jf. også det som er sagt under pkt. 2.3.3.

Prosjekt 2 ble bestilt av kontrollutvalget i møtet den 10.12.07, sak 50/07. Prosjektet hadde følgende problemstilling:

- Overholder Våler kommune lov og forskrifter for offentlige anskaffelser?

Prosjektet er gjennomført og rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 8.9.08, sak 34/08. Saken ble oversendt kommunestyret til videre behandling 10.9.08, men er fortsatt ikke behandlet i kommunestyret.

Prosjekt 3 er ikke påbegynt, og vil ikke bli gjennomført i denne omgangen.

Øvrige prosjekter

I tillegg har Glåmdal revisjon IKS på eget initiativ gjennomført et prosjekt knyttet til *kommunens finansforvaltning*. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 14.5.08, sak 18/08. Deretter ble den oversendt kommunestyret som behandlet den i møtet 23.6.08, sak 062/08. Følgende ble vedtatt:

- Kommunestyret tar rapporten til etterretning og ber administrasjonen

- sørge for at den interne rapporteringen forbedres,
- sørge for at det blir utarbeidet økonomireglement,
- sørge for kvalitetssikring av oppdaterte reglementer,
- sørge for å holde seg innenfor vedtatte reglementer ved framtidige plasseringer.
- Kommunestyret ber kontrollutvalget innhente en tilbakerapportering på hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen utgangen av 2009.

2.3.3 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon

Tidligere prosjekter

Kontrollutvalget behandlet i møte den 10.10.06 (sak 29/06) forvaltningsrevisjonsrapport, "Økonomistyring og rapportering". Saken ble sent kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

- Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten "Økonomistyring og rapportering" til orientering.
- Kommunestyret vil bruke rapporten, med de anbefalingene som framgår av rapporten, i det videre arbeidet med økonomistyring og rapportering.

Saken ble behandlet i kommunestyret 8.11.06 (sak 051/06) med følgende vedtak:

- Kontrollutvalgets forslag ble enstemmig vedtatt med unntak av pkt 3, der det ble vedtatt at rapportering skal skje etter 3, 5, 8 og 12 måneder.

Kontrollutvalget har bedt om en tilbakemelding fra rådmannen om hvordan kommunestyrets vedtak er fulgt opp, men rådmannens tilbakerapportering er blitt utsatt flere ganger. Saken ble tatt opp igjen til behandling i møte 18.2.08. Rådmannen redegjorde slik:

- Budsjettet vedtas nå både på netto og brutto nivå.
- Bedre lønnsbudsjett.
- Kommunestyret vedtok en annen rapporteringssyklus enn det kontrollutvalget foreslo.
- Nylig vedtatt en årshjul, hvor rapportering også var en del av.
- Intern rapportering hver måned til rådmannen.
- Rådmannen mener at anbefalingene er fulgt opp.

Kontrollutvalget anser rapportens anbefalinger som fulgt opp.

Prosjekter iht. plan for forvaltningsrevisjon for 2006-2007

Prosjekt 1- Administrasjonens oppfølging av vedtak, saksutredning

Kontrollutvalget behandlet møtet den 10.12.07, sak 49/07, ovennevnte rapport fra Glåmdal revisjon IKS. Rapporten ble oversendt kommunestyret og ble behandlet i møtet den 11.2.08, sak 014/08, med følgende vedtak:

- Kommunestyret tar rapporten til etterretning og ber administrasjonen følge opp de anbefalingene som går fram av rapportens pkt. 1.3.

Kontrollutvalget ba rådmannen om en orientering om hvordan anbefalingene var fulgt opp i møtet den 1.12.08. Følgende gjengis fra protokollen:

Rådmannen svarte i henhold til problemstillingene, som er som følger:

- I. Har administrasjonen noe system for oppfølging og iverksetting av kommunestyrets vedtak og blir vedtakene oppfylt og iverksatt.
- II. Er alle vesentlige saker som legges fram for kommunestyret tilstrekkelig utredet.
- III. Er kommunestyrets saksbehandling og vedtak i tråd med reglementer, lover og forskrifter
- IV. Blir saksframstillinger til kommunestyret lagt fram på en forståelig måte.

1. Det er i dag et system som er veldig tidkrevende, og man ønsker å se på andre muligheter.
2. Rådmannen mener at det er mange saker som er for dårlig utredet og ønsker å forbedre denne praksisen.
3. Rådmannen ønsker å styrke saksbehandlingen og vil følge de bestemmelsene som er lagt.
4. Dette er en selvfølge.

Når det gjelder anbefalingene, så sier rådmannen at kommentarene som ble gitt under problemstillingene også blir svar på anbefalingene. Det jobbes med arkivplan, den er ikke ferdig (jf. anbefalingen pkt. 6).

Kontrollutvalget anser rapportens anbefalinger som fulgt opp. Det kan være aktuelt å ta en ny kontroll på hvordan anbefalingene blir fulgt opp i praksis, ved en senere anledning.

Prosjekt 2- Gjennomgang av kommunens retningslinjer og rutiner for innkjøp, med bl.a. fokus på lov om offentlige anskaffelser

Dette prosjektet er ikke behandlet av kommunestyret og oppfølgingen vil derfor gå fram av årsrapporten for 2009.

Øvrige prosjekter

Gjennomgang av kommunens finansforvaltning.

Kontrollutvalget skal innhente rapportering om hvordan anbefalingene er fulgt innen utgangen av 2009, og oppfølgingen vil derfor komme i årsrapporten for 2009.

2.4 Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll

Etter endringer i kommuneloven og tilhørende forskrifter med virkning fra 1.7.2004, er kontroll og tilsyn med kommunalt eide selskaper en prioritert oppgave, og det er tatt inn egne

bestemmelser om selskapskontroll, jf. kommuneloven § 77 nr. 5 og § 80. Selskapskontrollen består av en obligatorisk del som går ut på å føre tilsyn med forvaltningen av eierinteressene i selskapet (eierskapskontroll), og en frivillig del, som medfører at det også kan gjennomføres forvaltningsrevisjon når kontrollutvalget eller kommunestyret finner det nødvendig eller ønskelig.

Selskapskontroll skal gjennomføres på bakgrunn av plan for selskapskontroll, som skal vedtas av kommunestyret.

2.4.1 Plan for selskapskontroll

Kontrollutvalget i Våler behandlet forslag til plan for selskapskontroll for 2009-2010 i sitt møte den 16.6.08. Kommunestyret i Våler vedtok planen i kommunestyret den 8.12.08 sak K-111/08, med kontroller i følgende selskaper:

1. Våler Vekst AS (2008/2009).
2. SOR IKS (2009).
3. GIV IKS (2010) (oppfølging).
4. Våler Utvikling AS (2011) (oppfølging).

2.4.2 Bestilling og gjennomføring av selskapskontroll

Prosjekter iht. plan for selskapskontroll for 2006-2007

I henhold til plan for selskapskontroll, som ble vedtatt i kommunestyret 3.4.06, ble det satt opp kontroller i følgende selskaper:

1. Eierskapskontroll i Glåmdal interkommunale voksenopplæringscenter IKS (GIV IKS)
2. Eierskapskontroll i Våler Utvikling AS.
3. Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Solør Renovasjon IKS (SOR IKS).

Eierskapskontroll i GIV IKS og Våler Utvikling AS ble gjennomført og behandlet i kommunestyret i 2007.

Selskapskontroll i SOR IKS ble gjennomført av Nedre Romerike distriktsrevisjon på vegne av Glåmdal revisjon IKS og lagt fram for kontrollutvalget i møtet 14.5.08, sak 13/08. Saken ble oversendt kommunestyret som behandlet saken i møtet 23.6.08, sak 060/08, med følgende vedtak:

- Det utarbeides egen eierstrategi for selskapet.
- Kommunens eierrepresentanter følger opp sitt ansvar i representantskapet i henhold til framtidige utarbeidede retningslinjer.
- Våler kommune forutsetter at selskapet sørger for forbedrede rutiner for overholdelse av reglene for offentlige anskaffelser.
- Eierrepresentantene bør følge opp bedre selskapets anliggender på eier- og styrenivå.
- Videre ber kommunestyret om en tilbakemelding fra selskapet om hvordan forvaltningsrevisjonens følgende anbefalinger blir fulgt opp.
 1. Gebyrene for næringsavfall er ikke kostnadsdekkende og bør vurderes justert.
 2. Avdelingsregnskap for henholdsvis husholdnings- og næringsavfall bør presenteres i regnskapet.
 3. Selskapet bør innarbeide en fast form for presentasjon av selvkostnote og selvkostfond i årsberetningen
 4. Selskapet bør sannsynliggjøre at 15 % av opptjent egenkapital pr. 1.1.2005 skriver seg fra overskudd næringsavfall.
 5. Ved beregning av selvkost må selskapets anleggsmidler nedskrives med kr 2,9 mill.
 6. Påpekte feil i selvkostnoten for 2005 og 2006 bør rettes slik at selvkostregnskapet blir i tråd med de veiledende retningslinjene.
- Kommunestyret ber kontrollutvalget innhente en tilbakerapportering i forhold til begge rapportene innen utgangen av april 2009.

2.4.3 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll

Prosjekter iht. plan for selskapskontroll for 2006-2007

Eierskapskontroll i GIV IKS behandlet i kommunestyret i møtet den 1.10.07, sak 058/07, med følgende vedtak:

- *Kommunestyret tar rapporten til etterretning og følger opp de anbefalingene som går fram av rapportens pkt. 5.*

Eierskapskontroll i Våler Utvikling AS ble behandlet i kommunestyret i møtet den 1.10.07, sak 057/07, med følgende vedtak:

- *Kommunestyret tar rapporten til etterretning og følger opp de anbefalingene som går fram av rapportens pkt. 2.*

Etter kontrollutvalgets årsplan skulle oppfølgingen av begge rapportene vurderes 2008, men har blitt utsatt. Vurderingen av oppfølgingen av rapporten for GIV IKS vil bli lagt fram for kontrollutvalget 11.5.09, mens tilsvarende vurdering av Våler Utvikling AS vil bli lagt fram for kontrollutvalget 9.2.09. Oppfølgingen vil derfor framgå av årsrapporten for 2009

Årsaken til at vurdering av oppfølgingen ikke skjedde høsten 2008, var at kommunen selv jobbet med en sak om kommunens selskapsstyring, og kontrollutvalget mente derfor det var mest hensiktsmessig å utsette vurderingen til denne saken var behandlet i kommunestyret.

Når det gjelder selskapskontroll i SOR IKS skal kontrollutvalget skal innhente rapportering om hvordan anbefalingene er fulgt innen april 2009, og oppfølgingen vil derfor komme i årsrapporten for 2009.

2.5 Tilsyn med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

2.5.1 Gjennomført tilsyn med revisjon

Tilsynet med revisjonen har blitt utøvd gjennom revisjonssjefens orientering fra sitt årlige planverk. I tillegg har kontrollutvalget behandlet revisjonsberetninger til reviderte regnskaper og andre rapporter med utgangspunkt i revisjonsarbeidet. Revisjonssjefen rapporterer muntlig om revisjonsarbeidet i hvert møte.

Revisjonen arbeider bevisst med å bedre kompetansen og revisjonsarbeidets kvalitet, planleggingen og rapporteringen. Kravene til den obligatoriske etterutdanningen ifølge NKRF er oppfylt for alle.

Revisjonssjefen la fram uavhengighetserklæring for Våler kommunes regnskap i kontrollutvalgets møte den 8.9.08, sak 35/08.

2.6 Budsjettbehandling

Etter kontrollutvalgets forskrift § 18 skal kontrollutvalget legge fram forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter.

2.6.1 Budsjett for 2009

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet for 2009 i møtet den 8.9.08, sak 37/08. Økningen i sekretariatets budsjett skyldes at det er lagt inn en utvidelse på en halv stilling. Forslaget ble deretter oversendt kommunen. Forskriften sier at forslaget skal følge med formannskapetets forslag til kommunens budsjett ved kommunestyrebehandlingen. Dette ble gjort i Våler. Budsjettforslaget fra kontrollutvalget for 2009 går fram av tabellen under.

	Poster	Budsjett 2009
Kontrollutvalget	Sum	119 500
Sekretariatet	Ramme for virksomheten	143 000
Selskapskontroll	Inkludert i revisj./sekret.budsj.	
Revisjonen	Ramme for virksomheten	680 500
		943 000

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2009 er bare delvis vedtatt i kommunestyret, ettersom det ble vedtatt en ramme for sekretariatet på kr 112 000. Dette vil bli tatt opp igjen senere.

2.6.2 Budsjett for 2008

Rapportering av budsjett 2008 mot regnskap 2008 vil komme i årsrapporten for 2009. Imidlertid vil det, etter at regnskapet er avlagt, bli lagt fram for kontrollutvalget, en tilleggsrapport, hvor det vil framkomme en mer spesifisering av hva som ligger i sekretærtjenesten og revisjonstjenesten. Her har vi kun tatt med budsjettet for 2008.

	Poster	Budsjett 2008
Kontrollutvalget	Sum	60 900
Sekretariatet	Ramme for virksomheten	112 000
Selskapskontroll	Inkludert i rev./sekret.	
Revisjonen	Ramme for virksomheten	642 760
		817 660

2.6.3 Budsjett for 2007

Resultat av kontrollutvalgets forslag til **budsjett 2007 mot regnskap 2007** er som følger:

	Poster	Budsjett 2007	Regnskap 2007
Kontrollutvalget		62 900	163 050,69
Sekretariatet	Ramme for virksomheten	105 000	
Selskapskontroll	Inkludert i rev./sekret.	0	
Revisjonen	Ramme for virksomheten	633 580	666 986,63
		801 480	830 037,32

Sekretariatstjenesten var postert sammen med kontrollutvalget og er således inkludert i de 163'. Økningen i revisjonens utgift skyldes at det ble utført flere oppgaver enn planlagt.

I revisjonstjenesten er følgende oppgaver inkludert:

- Revisjon av kommuneregnskapet, regnskapsbekreftelsen samt tilleggsoppgaver.
- Forvaltningsrevisjon.
- Selskapskontroll.
- Div. faglig veiledning.
- Attestasjonsoppgaver (inkludert momskompensasjon)
- Tippemiddelregnskaper.
- Pasientregnskaper (sykehjem og boliger med heldøgns omsorg og pleie).
- Overformynderiregnskaper med vergeregnskaper.
- Våler kommunes legat.
- Eventuelle granskningsoppgaver eller spesielle undersøkelser.

2.7 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget har sagt i sin årsplan følgende om sin rapportering:

- Årsplanen for 2008 sendes kommunestyret til orientering. Denne ble behandlet i kontrollutvalget 18.2.08 og kommunestyret 21.4.08. Årsplanen for 2009 ble behandlet i kontrollutvalget 1.12.08 og i kommunestyret 15.12.08. På grunn av endret rapporteringssyklus ble begge årsplanene behandlet samme år.

- Kontrollutvalget lager årsrapport på bakgrunn av årsplanen. Kontrollutvalgets årsrapport for 2007 (som omhandlet perioden 1.5.07-31.12.07) ble behandlet i kontrollutvalget 18.2.08 og i kommunestyret 21.4.08.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret i forbindelse med resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll – dette blir gjort gjennom kontrollutvalgets årsrapport, jf. pkt. 2.3.3 og 2.4.3.
- Rapporter etter gjennomførte kontroller er sendt fortløpende til kommunestyret, jf. pkt. 2.3.2 og 2.4.2.

3 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

3.1 Medlemmer

Våler kommune har fra valget i 2007 hatt 5 medlemmer. Følgende medlemmer er valgt for 2007-2011.

Medlemmer	Varamedlemmer
Lise Berger Svenkerud (leder) (H) (fra 19.5.08)	Morten Berntsen (H) (fra 19.5.08)
Ole Bjørn Brækkan (H) (leder) (fram til 10.4.08)	Lise Berger Svenkerud (fram til 19.5.08)
Åse Svendsen (nestleder) (SV)	Thore Risåsen (PP)
Ragnar Einarsrud (FRP)	Marit Kynbråten (FRP)
Ivar Arnesen (SP)	Thor Engebretsen (SP)
Ingeborg Rundberget (AP)	Joar Kristmoen (A)

3.2 Møter og saker

I løpet av 2008, har kontrollutvalget hatt 6 møter og behandlet 51 saker. Hvilke saker som er behandlet, går fram av vedlegget til årsrapporten.

Lise Berger Svenkerud møtte som varamedlem for Ole Bjørn Brækkan i møtene 18.2.08 og 14.5.08. For øvrig har det ikke vært forfall og behov for varamedlemmer.

3.3 Øvrige aktiviteter

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper, samt å treffes og ha kontakt med andre kontrollutvalg. For å følge opp dette kan følgende nevnes:

- 3 av medlemmene i kontrollutvalget i Våler (Arnesen, Einarsrud og Rundberget) og ett av varamedlemmene (Berger Svenkerud) deltok på NKRFs kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 4-5 februar 2008. Ett av de øvrige varamedlemmene (Engebretsen) var også påmeldt, men deltok ikke.
- Glåmdal sekretariat IKS arrangerte i januar 2008 et seminar/kurs for alle kontrollutvalgene i distriktet, som må betraktes som et ledd i folkevalgtopplæringen. Seminaret var også åpent for rådmenn, ordførere og revisjonen. 10 personer møtte fra Våler, dvs. alle medlemmene og alle varamedlemmene til kontrollutvalget.

- Ettersom alle kontrollutvalgslederne utgjør representantskapet i Glåmdal sekretariat IKS, har lederne også en mulighet her til å treffes å utveksle litt erfaringer og løse felles oppgaver.

Det er vedtatt eget reglement for kontrollutvalget, og dette ligger som vedlegg 1 til kontrollutvalgets årsplan, samt under "Dokumenter" på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalget jobber stadig for å gjøre kontroll og tilsyn mer synlig. Følgende tiltak er gjennomført:

- Kontrollutvalget har bedt om å bli mer synlig på kommunens hjemmeside, og dette er fulgt opp i Våler
- På hjemmesiden til Glåmdal sekretariat IKS (se pkt. 4) er kontrollutvalgene og kontrollutvalgenes oppgaver er synliggjort (www.gs-iks.no)
- Sakslistens framside sendes fortløpende til Glåmdalen og Østlendingen.

4 SEKRETÆRFUNKSJON

Kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes har felles sekretariat gjennom det interkommunale selskapet Glåmdal sekretariat IKS. Det er kun en person ansatt i Glåmdal sekretariat IKS.

Tidsbruk

Sekretariatsleder tidsregistrerer all sin tid, og har anledning til å se hvor mye tid som går med til hvert kontrollutvalg. Rapporteringen følger kalenderåret.

Når vi trekker ferie og permisjoner fra total arbeidstid i perioden **1.1.08-31.12.08**, har sekretariatsleder totalt hatt 1540 timer til disposisjon. Av disse er 74,6 % av timene brukt på kontrollutvalgene (1 149 timer). I 2007 var prosenten 75 %. Den øvrige tidsbruken har gått til saksbehandling og møter i styret og representantskapet, administrasjon/arkiv, kurs og reiser til og fra møter i kommunene.

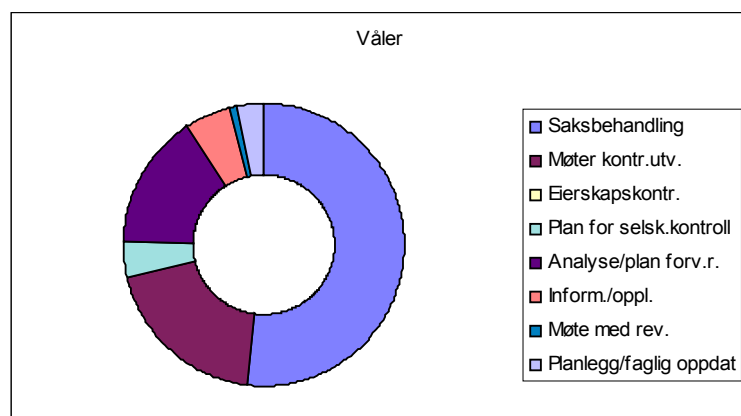

Når det gjelder den videre fordelingen av antall timer på konkrete oppgaver knyttet til kontrollutvalgene, får vi følgende tabell for Våler sin del:

Oppgaver	Våler	2007
Saksbehandling	93	85
Møter kontr. utv.	35	33
Eierskapskontr.	-	11
Plan for selsk.kontroll	7	3
Analyse/plan forv.r.	28	0
Inform./oppl.	9	4
Møte med rev.	1	3
Planlegg/faglig oppdat	6	10
	178	149

Diagrammet nedenfor viser fordelingen av timer brukt i 2008 på de ulike oppgavene.

Under den største oppgaven, saksbehandling til kontrollutvalget, ligger all saksforberedelse og forskjellige undersøkelser til kontrollutvalget, herunder årsplaner og årsrapporter, møteinnkallinger med tilhørende bestillinger og avtaler, referater og oversendelse av vedtak til videre behandling og oppfølging av vedtak. Tidsbruken til reise til og fra kommunene kommer, som nevnt ovenfor, i tillegg.

Tiden til planlegging/faglig oppdatering er fordelt likt på alle seg om "fellesoppgaver".

Hvis vi ser på tidsbruken mellom de forskjellige kontrollutvalgene, så viser tallene at det er brukt forholdsvis mye tid i Våler i 2008, både i forhold til de øvrige og i forhold til 2007. Det er først om fremst Nord-Odal som det er brukt mindre tid på enn året før. Stort sett er det ganske lik tidsbruk i de forskjellige kontrollutvalgene, noe som har sammenheng med at det vanligvis er like mange møter.

	Timer 2008	1 %	Timer 2007	1 %
Eidskog	172	15,0	158	15,0
Grue	160	13,9	145	13,8
Kongsvinger	182	15,8	173	16,4
Nord-Odal	140	12,2	145	13,7
Sør-Odal	159	13,8	144	13,6
Våler	178	15,5	149	14,2
Åsnes	159	13,8	140	13,3
	1149	100	1054	100

Variasjonen vil for det meste ligge i enkeltsakers forberedning, og selvfølgelig hvis det er behov for flere møter i et utvalg.

VEDLEGG

SAKER BEHANDLET I KONTROLLUTVALGET I 2008.

Møte 18.2.08

1/08	Referater, orienteringer og diskusjoner.
2/08	Samtale med ordføreren og rådmannen.
3/08	Årsplan for kontrollutvalget – endret syklus.
4/08	Informasjon fra enhetene – rektorene ved barneskolene (<i>saken utsatt til 14.5.08</i>).
5/08	Halvårsredegjørelse fra skatteoppkrever 2. hå 2007.
6/08	Sekretariatets hjemmeside – opplysninger/dokumenter.
7/08	Orientering fra Glåmdal revisjon IKS.
8/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
9/08	Eventuelt.

Møte 14.5.08

10/08	Referater og orienteringer.
11/08	Samtale med ordføreren.
12/08	Samtale med rådmannen.
13/08	Gjennomført selskapskontroll i SOR IKS, endelig rapport.
14/08	Informasjon fra enhetene – rektorene ved barneskolene (<i>saken utsatt til 16.6.08</i>).
15/08	Orientering fra Glåmdal revisjon IKS.
16/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
17/08	Informasjon fra enhetene – virksomhetsleder Hans Hosen (<i>saken utsatt til 16.6.08</i>).
18/08	Rapport fra Glåmdal revisjon IKS om kommunens finansforvaltning.
19/08	Årsrapport 2007 og årsplan 2008 – Glåmdal sekretariat IKS
20/08	Sekretariatets hjemmeside – opplysninger/dokumenter.
21/08	Eventuelt.

Møte 30.5.08

22/08	Drøftingssak om Haslemoen.

Møte 16.6.08

23/08	Referater og orienteringer.
24/08	Samtale med ordføreren og rådmannen.
25/08	Årsregnskap/årsberetning for 2007 – Våler kommune.
26/08	Plan for selskapskontroll 2008-2011.
27/08	Informasjon fra enhetene – rektorene ved barneskolene
28/08	Informasjon fra enhetene – virksomhetsleder Hans Hosen
29/08	Orientering fra Glåmdal revisjon IKS.
30/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
31/08	Eventuelt.

Møte 8.9.08

32/08	Referater og orienteringer.
33/08	Oppfølging av merknader til årsregnskap 2007 - Våler kommune.
34/08	Rapport forvaltningsrevisjon - Gjennomgang av kommunens retningslinjer og rutiner for innkjøp.
35/08	Revisjonssjefens uavhengighetserklæring for 2008.
36/08	Informasjon fra enhetene – rektorene for Vålbyen skole og ungdomsskolen.
37/08	Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2009.
38/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
39/08	Samtale med ordfører og rådmann.
40/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
41/08	Eventuelt.

Møte 1.12.08

41B/08	Referater og orienteringer.
42/08	Samtale med ordføreren.
43/08	Samtale med rådmannen.
44/08	Oppfølging av rapport forvaltningsrevisjon - Administrasjonens oppfølging av vedtak, saksutredning
45/08	Informasjon om regnskapsavleggelsen for 2008.
46/08	Overordnet analyse, plan for forvaltningsrevisjon
47/08	Årsplan for kontrollutvalget for 2009.
48/08	Rapportering fra Glåmdal revisjon IKS.
49/08	Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
50/08	Eventuelt.